

PODUZETNIŠTVO I OBITELJSKA PODUZEĆA – IZAZOVI I PRILIKE

Kako predati posao djeci?

Prijenos vlasništva na novu generaciju najveći je izazov obiteljskih poduzeća. No kako je gotovo trećina privatnih poduzeća u vlasništvu ljudi starijih od 55 godina, pred njima su veliki izazovi

U Hrvatskoj je više od 16.900 poduzeća u većinskom vlasništvu generacije 55+, odnosno njih čak 31 posto. Ukupan broj zaposlenih u tim poduzećima iznosi 179.000 što čini udio od 18,9 posto u ukupnim prihodima poduzetništva.

Prijenos poslovanja s generacije na generaciju u Hrvatskoj postao je sve veći problem, kako zbog emotivne komponente, tako i zbog tehničkih razloga i nedostatka takvih praksi te pomalo patrijarhalnog mentaliteta u Hrvatskoj, rečeno je na konferenciji Poduzetništvo i obiteljska poduzeća - izazovi i prilike, u organizaciji Zaklade Konrad Adenauer i Hrvatske gospodarske komore-Europske poduzetničke mreže u suradnji s Alpha Grupom Hrvatska i Hrvatskom udruvom poslodavaca.

I dok u Hrvatskoj nema dovoljno uspješnih prijenosa vlasništva, u drugim zemljama Europske unije (Njemačka, Austrija) postoje i pravni propisi te prakse koje omogućavaju uspješan prijenos upravljačkih prava na drugu, a već i na

treću i četvrtu generaciju o čemu je govorio Peter Adler, izmiritelj koji radi s njemačkim, austrijskim i hrvatskim poduzećima. Izmiritelj je osoba koja djeluje kao "tampon-zona" u kompliciranim obiteljskim situacijama.

Mirela Alpeza u ime CEPOR-a, koji se kao krovna organizacija bavi upravo ovom problematikom, upoznala je sudionike sa stanjem u Hrvatskoj gdje se vlasnici poduzeća u obiteljskom vlasništvu suočavaju s raznim izazovima u prijenosu upravljačkih prava i podjeli vlasničkih udjela. U Hrvatskoj više od 5300 poduzeća s oko 57.000 zaposlenih predstavlja rizičnu skupinu u procesu business transfera - zbog godina starosti vlasnika i podcjenjene složenosti i trajanja tog procesa.

Europska poduzetnička mreža unutar Hrvatske gospodarske komore podupire mikro, male i srednje poduzetnike koji žele proširiti poslovanje u drugim zemljama EU-a, kako kroz različite oblike financiranja, tako i kroz povezivanje s potencijalnim poslovnim partnerima u

drugim zemljama, naglasila je Vesna Torbarina, koordinatorica projekta.

Obiteljskim poduzećima koja nisu svjesna i spremna za proces prijenosa vlasništva to postaje sve ozbiljniji problem - 15.000 poduzeća stoji pred tim izazovom, a smatra se da je u prosjeku jedna trećina u tome neuspješna, naglasila je Anny Brusić, direktorica Udruge malih i srednjih poduzeća HUP-a.

Odvjetnica i medijatorica Vlatka Cikač je istaknula važnost iskrene komunikacije među vlasnicima i nasljednicima i kao jedno od mogućih rješenja predložila kodeks u kojem bi se dogovorili uvjeti, pravila i načini za vlasnike i nasljednike u procesu nasljeđivanja i upravljanja.

U raspravi su svoje poglede iz različitih kutova iznijeli vlasnik koji želi prenijeti upravljačka prava svojim nasljednicima - Ivan Topčić (TIM Kabel), ali i nasljednici koji su uspješno preuzeli upravljačka prava - Marijan Pojatina (Olival) i Ida Perović (Profi laboris) te netko koga tek čeka prijenos upravljačkih prava i vlasništva - Filip Galeković (PPS Galeković). ■